

TORONTÁL

Ára: 75 para	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára: 75 para
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész évre . 180 D Negyedévre . 45 D Félévre ... 90 D Havonta ... 15 D	
	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek		Hirdetések díjszabás szerint		
			Megjelenik naponta délben		

A magyar sajtó

nagy és fontos hivatásáról a mi államunk területén ma már nem kell sok szót vesztegetni. Régesrég átment a köztudatba, benne él az olvasóközönség tudatában, hogy a magyar sajtó felbecsülhetetlen szolgálatot teljesít értesültségének pontosságával, színvonalának előkelőségével, szempontjainak disztin-gválságával ugy a közösségnek, mint a magyar ügynek.

A magyar sajtó, amióta a közel-múlt világtörténelmi eseményei teljesen önálló életre szorították, hémériföldes eszmákkal haladt előre a főkeleteseid útján. És ma nincs a mi államunk területén ujságolvasó ember, aki valódi értéke szerint fel ne becsülne azt a gyönyörű munkát, amelyet a magyar sajtó az ország kulturális színvonalának magasra emelése körül kifejt. És nincs magyar ember, aki hálás szí-vel meg ne emlékeznék arról a szívós, neimes harcáról, amelyet a magyar sajtó az ólombetűk sűrű had-seregével a magyarság politikai jogainak kivívásáért, helyzetének jobbra fordulásaért napról-napra megvív.

Annál fájdalmasabban kell hogy minden magyar ember szívét érintse az az áldatlan viszály, amelyet két előkelő magyar napilapunk egy idő óta egymás ellen folytat. Mi nem vindikáljuk magunknak azt a jogot, hogy illetéktelen harmadik gyanánt beleavatkozzunk két lapársunk belső ügyébe. De éppen azért, mert a kérdést nem tekintjük a két en gardeban álló lapársunk magánügyének, nem hagyhatjuk szó nélkül ezt a nyilvánosság fóruma elé hozott és az egész magyarságra visszaható, fájdalmas viszálykodást. Nem hagyhatjuk szó nélkül azért, mert mind a két lapot a magyarság súlyos értékének tekintjük, mert szeretettel kísérjük a hasábjaikon megmutatkozó, igaz magyar tehetségek megnyilvánulását, mert büszkék vagyunk minden magyar szóra, amelyből a tudás, a hivatottság és a tehetség kisugárzik.

Ezért sajnálunk mi minden energiát, amelyet magyar tollak feleslegesen elpazarolnak és ezért fordulunk aggodalmas érzéssel magyar lelkünk féltő szeretetével lapársaink felé: felretéve minden egyéni sérelmet, áldozzák fel kiváltságos munkakészségüket a magyar ügy, a magyar kultúra, a magyar ujságírás nagy és szent ügyének. Nem vagyunk annyian, nem élünk oly boldog időköt, semhogy a visszahuzás, a félreértés, a viszálykodás, meddő passzióját is megengedhet-nők magunknak. Minden gondolatra minden lendületes mondatra, a magyar sziv minden rezgésére az

egész magyarságnak mulhatatlan szüksége van. Mi erőnket széjjel nem forgácsolhatjuk, el nem pazarolhatjuk, öröme azoknak, akik amugys ellenséges indulattal kísérik a magyarság minden megnyilatkozásait.

Testvéri megértésben kell összetalálkoznunk mindannyiunknak, akik szóval és tollal a magyarság ügyére esküdtünk fel. Ezt az igazságot a magyar kultúra két fellegvárában is bizonyára meg fogják érezni — és követni.

Álhirek a kormány rekonstrukciójáról.

Pasity állítólag le akar mondani.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, okt. 1.

Pasity miniszterelnök tegnap délután magához hívatta a klerikális minisztereket és pártvezéreket, akikkel hosszasan tárgyalta a politikai helyzetről. Az értekezlet inkább informatív jellegű volt és Pasityt legfőképpen a nagy port felvert Davidovity—Pribicevity-ügyről tájékoztatták részletesen.

A politikai körök véleménye szerint a helyzet igen súlyos. Bizonyosat ugyan nem lehet tudni, befolyásos jól informált politikusok kijelentései szerint azonban a kormány helyzete megrendült. Egyesek már közeli kormányváltást jósolnak.

A „Pravda” mai számában szintén részletesen foglalkozik a belpolitikai helyzettel és aggályosnak találja azt. A lap azzal a hírrel kap-

csolatban, hogy Pasity kihallgatást kért a királytól, megjegyzi, hogy ez a sürgős audiencia is egyik szimptomája a közeli napok eseményeinek. Tegnap este szenzáció erejével hatott az a hír, amely a klubokban szájról-szájra járt, hogy Pasity nem vállalja tovább a kormányelnökséget és lemond téréjáról.

A hír teljesen alaptalannak látszott az első pillanattól kezdve, de még abban az esetben is, ha tényleg felvetődött volna a terv, a radikális képviselők pro álláspontja megdöntötte volna Pasity akaratát. A radikális képviselők nemcsak Pasity távozását ellenzik a leghatározottabban, hanem egy esetleges kormányrekonstrukcióba sem egyeznének bele.

A radikális-párt nagygyűlése.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 1.

Somborban vasárnap tartotta a radikális-párt nagygyűlést, amelyen Ninesity Momesiló dr. külügy-miniszter és Trifkovity Már törvényegységesítő miniszter is részt vett.

A „Politika” a nagygyűléssel kapcsolatban azt írja, hogy a radikális-párt sombori konferenciája főleg Protity befolyását akarja egyensúlyozni, aki az utóbbi időben rengeteg hívet szerzett magának a Vajdaságban.

A görög kormány bejelentette a királyváltást.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 1.

Az SHS kormány Athénből a görög kormánytól jegyzéket kapott, amelyben a görög kormány közli, hogy Konstantin lemondása folytán II. Gyorgye foglalta el a trónt.

Heves vita a tisztviselői törvény körül.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 1.

A törvényhozó bizottság szekciója tegnap délelőtti ülésén a tisztviselői törvény elvi vitáját folytatta. A tisztviselők minősítéséről szóló résznél heves vita fejlődött, amelynél több szónok szólalt fel. Hosszas szöcsata után végre elfogadták ezt a pontot is és ezzel befejezték a törvény elvi vitáját. A törvényhozó bizottság holnap az általános rendelkezések tárgyában tart ülést.

Az Egyesült Államok képviselője a jóvátételi bizottságban.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, okt. 1.

Boyden, az Egyesült-Államoknak a jóvátételi bizottságba kiküldött képviselője, október ötödikén Párisba érkezik, hogy az amerikai kormány utasításai alapján a jóvátételi kérdést megbeszélje a bizottságban.

A kormány újabb hitelt kér.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 1.

A Narodna Banka igazgatósága tegnap ülést tartott, amelyen a kormány azon javaslatát tárgyalták, hogy a bank bocsásson kétszáz-háromszáz millió dináros hitelt a kormány rendelkezésére. Az igazgatóság elhatározta, hogy a hitelt nem engedélyezi, mert az engedélyezett bankjegymennyiség forgalomban van, újabb kibocsájtások pedig károsak az országra.

A hitel elfogadása vagy elvetése felett végérvényesen a Narodna Banka kiszélesített igazgatósága fog dönteni.

Miniszterek a királynál.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 1.

A tegnapi nap folyamán a király a kormány több tagját fogadta kihallgatáson. Így megjelent a király előtt Pribicevity közoktatásügyi miniszter, Timoteovity belügyminiszter, Trifkovity a miniszterelnök helyettese és Vasizty hadügyminiszter. A miniszterek a reszortjukba tartozó ügyekről referáltak Öfelségének. Trifkovity egyuttal a legutóbbi balkáni eseményekről értesítette a királyt és a Gyorgye herceg ügyében közölte vele a kormány nézetét.

A demokrata-klubnak Beogradban levő tagjai ma délután ülést tartottak, amelyen a keleti kérdést is érintették. A klub mai ülésén a képviselők arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a parlamenti külügyi bizottság megszervezését fogják a kormánytól, illetve a nemzetgyűléstől követelni.

A Csehszlovák köztársaság kikiáltásának negyedik évfordulója.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, okt. 1.

Tegnap a szkupstina épületében pártközi értekezlet volt, amelyen Csehszlovákia meghívását tárgyalták, Csehország ugyanis meghívta a szkupstina képviselőit 28-ikára Prágába, a cseh köztársaság kikiáltásának negyedik évfordulója alkalmával rendezendő ünnepekre. Az értekezlet elhatározta, hogy a meghívást elfogadja és egy negyven tagu küldöttséggel képviselteti magát. A delegációban minden pártnak lesznek megbízottai.

Az áruuzsora elleni küzdelem első napja.

Változatlanok az árak minden vonalon.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 2.

Szombat délelőtt jelent meg a város hirdetésméve, amely az áruuzsora és áru felhalmozásáról szóló törvény végrehajtási utasítását tartalmazza. A végrehajtó rendelkezés alapján — amelyet a „Torontál” is részletesen ismertetett — minden életszükségleti árucikket árjelző tábláskáival kellett ellátni, amelyen olvashatóan és pontosan vannak feltüntetve az árak.

Már kora reggel rendőrök járták végig az utcákat és szóbelileg is figyelmeztették a kereskedőket és utcai árusítókat a hirdetésméveben foglalt utasítások pontos betartására. Az üzletek tulajdonosai a délelőtti folyamán kiírták a kirakatban elhelyezett áru árát, délután pedig sok helyütt már a raktáron fekvő árut is árjelzéssel látták el. Persze minden kereskedésben ez nem megy olyan simán, mert az elvégzendő munka nagyban függ a rendelkezésre álló munkaerő számától és az áru sokféleségétől.

A kirakatokban kiírt árak nem változtak és körülbelül egyeznek a legutóbbi idők rendes napi áraival. Áresés nem igen volt észlelhető, mert az életszükségleti cikkek közül a keresetteknek amugy sem számítanak a kereskedők többet huszhuszonöt százalékos tiszta jövedelemnél, viszont a finom kidolgozású árucikkek amugy is luxus tárgyat képeznek, ezekre pedig nem vonatkozik oly szigorú mértékben az áruuzsora elleni törvény. Főleg a ruha az, amelynek az ára miatt nagyon sok panasz hallatszik, a kereskedők szerint méltánytalanul, mert ők viszont a szokásos árfolyamával mentegőznek, ami mindenesetre megfontolást és részben hitelt is érdemel.

A piacon szinte forradalmat idézett elő az árjelzés. Az irástudó kofák körül állandóan nagyszámban betöltöttek árratás végett a betöltéssel hadilábon álló piaci árusok. Egy-kettőre itt is rend volt minden élelmiszereiken ott diszgett az ára. Elcinte tanácsalanok voltak az árusok az új renddel szemben, nem tudták mire vélni a rendszert, de mégsem mutattak semmi hajlandóságot az árleszállításra. A vasárnapi hetipiacon ugyanazok az árak domináltak, mint a pénteki piacon, úgy hogy a vásárlók közül sokan már az első napon csalódként hagyták el az árusítóasztalokat. Sőt a baromfiak ára egyenesen emelkedett, ami általános megrökönyödést keltett.

A vasárnapi piaci árak így alakultak: paradicsom kilója egy dinár, burgonya 3 dinár, bab literje 5 dinár, zöldbab kilója 6 dinár, hagyma 5, fokhagyma feje 50 para. A gyümölcsök közül az alma 6 dinár, a szőlő 5 dinár, a szilva 3 és fél dinár. A tojás darabja másfél dinár. A túró esomója másfél dinár. Vaját negyven koronáért árultak, a teavaját 48 koronáért. A tejért tíz koronát követeltek.

A baromfi piacon uralkodó árak a következők: sovány liba 320-400 korona, kacska 180-240 korona, a csirke párja pedig 100-200 korona között váltakozott.

Háboru vagy béke.

A törökök Konstantinápoly előtt. — Anglia kész önálló ellenakcióra is.

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Páris, okt. 1.

Szmirnai jelentés szerint Kemal hosszabb tanácskozás után elhatározta, hogy a héten megbeszélést folytat a szövetségesekkel a fegyverszüneti feltételek megállapítása céljából. Az értekezlet Velencében, esetleg más olasz városban lesz. A konferencia megkezdésének a feltételei a következők:

Konstantinápoly és nyugati Thrácia azonnal átadandó az angorai kormánynak. Az angorai kormány kijelenti, hogy a szövetségesekkel Mundiában tartandó konferencián részt vesz. A határozatok érvényessége a török nemzetgyűlés jóváhagyásától függ.

London, okt. 1.

A „Westminster Gazette” azt írja, hogy a szövetségesek néhány napon belül konferenciát tartanak, amelynek napirendjén a keleti kérdés fog szerepelni.

Poincaré Senegalba akart utazni, de a konferenciára való tekintettel egyelőre még Párisban marad.

A konferenciát főleg az teszi szükségessé, hogy a szövetségesek, a görögök által tervezett ellentámadás kérdésében állást foglaljanak és

hogy a görög vállalkozást miképpen támogassák.

Athén, okt. 1.

A görög sereg főparancsnokának jelentése szerint a törökök megsértették a semleges zónát azáltal, hogy Sztoandiasz környékére benyomultak és elfoglalták Szafalan falut. A görög csapatok ellentámadásba mentek át. A török csapatok a harcban tizenhét görög katonát megöltek. A törökök közül egy tiszt és huszonhét ember elesett.

London, okt. 1.

Lloyd George titkára londoni újságírók előtt a keleti helyzetről a következő nyilatkozatot tette:

A törököknek okvetlenül vissza kell vonulniuk. Anglia Franciaországot nem hívja fel közös akcióra. Anglia szuverén jogának tartjuk, hogy a semleges zónában, Franciaország megkérdése nélkül is megtehesük a katonai intézkedéseket. Hogyha Kemal nem teljesíti az angol követeléseket, nemcsak katonai intézkedések következnek, hanem a szövetségesek az eddigi jegyzékekben tett engedményeket is visszavonják. Az angol alsóház tagjai Londonba kértük, hogy a parlament gyors összehívásának semmi akadálya sem legyen.

London, okt. 1.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint az angol minisztertanács elhatározta, hogy semmi szín alatt sem fogja megengedni, hogy a török csapatok a semleges zónában elfoglalják az angol állásokat. A minisztertanács határozata alapján az izmídi kerületben lévő angol csapatokat Izmid köré koncentrálja az angol hadvezetőség.

A Gibraltárban horgonyzott angol atlanti flotta első osztagának kilenc rombolója, két tengeralattjáróval Izmidbe érkezett. A King George csatahajó Máltából Konstantinápolyba indult.

Görögország köztársaság vagy királyság?

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

London, okt. 1.

Athénből érkezett hír szerint Konstantin görög király, Zsófia királyné, Miklós és András hercegek Palermóba utaztak és valószínűleg véglegesen ott maradnak.

György, az új király Athénban maradt. Megbizottjai a forradalmi bizottság elnökével tárgyalásokat

folytattak azokról a feltételekről, amelyeknek alapján a forradalmi bizottság az együttműködést lehetővé tartja. Gonatas, a forradalmi bizottság elnöke kijelentette, hogy György királynak az új nemzetgyűlés előtt esküt kell tennie.

Az entente diplomaták még nem vették fel az érintkezést az új királlyal.

Páris, okt. 1.

A görög forradalmi bizottság táviratot intézett Venizeloszhoz, amelyben felkéri, hogy vállalja el a nemzeti ügy védelmét és siessen az ország segítségére. Venizelosz felvilágosítást kért, hogy a forradalmi bizottság milyen kormányformát akar és hogy mi a görög nép kívánsága.

Beavatott körök véleménye szerint Venizeloszt a görög kormány vezetőjének lehet tekinteni.

Venizelosz külföldi utján folytatott tárgyalásain fog eldőlni, hogy Görögország köztársasággá alakul-e át, vagy hogy továbbra is monarchia marad.

HIREK

Eljegyzés. Taninger Magduska Banatski Dvor és ifj. Oszwald Pál Veliki Beeskerek, jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett.)

Pasity miniszterelnök a királynál. Beogradból jelenti tudósítónk: Pasic Nikola miniszterelnök tegnap kihallgatáson volt a királynál. A miniszterelnök a politikai helyzetet ismertette őfelsége előtt.

Az új görög követ Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Mavrudics, beogradi görög követ, aki eddig Varsóban képviselte a görög államot, Beogradba érkezett. Mavrudics tovább utazik Athénbe, hogy a forradalmi bizottságtól megbízatást kérjen.

Hatósági mérszártszékot állított fel a város. Alexity Bogolyub polgármester elnöki uton már napok óta tárgyalásokat folytatott azokkal a mérszártszékokkal, akik hajlandók voltak a napiárnál jóval olcsóbban árusítani a husneműeket, egy hatósági mérszártszék felállítására vonatkozólag. A mérszártszék végül beleegyeztek a polgármester tervezetbe és elfogadták a város ajánlatát. A hatósági huselárusító bódét szombaton állították fel a Zsitui trgon (Buza-tér)en, ahol vasárnap reggel már nagy tömegben tolongott a vásárlóközönség. A hatósági mérszártszékben hatvannégy koronáért mérték ki a sertéshus kilóját, a szalonnáért pedig százhusz koronát kértek. A hatósági mérszártszéknek azonban csakhamar konkurrense akadt. Egy másik buzatéri mérszártszék megirigyelve a hatósági szék óriási forgalmát és egy nemes gesztussal leszállította az árakat olyképpen, hogy árja pont két dinárral volt olcsóbb mint a hatóságié. Azt talán mondanunk sem kell, hogy pár perc múlva itt is nagy tömeg tolongott az olcsó husért. Ha a nemes verseny tovább tart a mérszártszék között, hamarosan olcsó hushoz jut a vevőközönség. A kezdeményezés dicsősége mindenesetre a hatósági mérszártszéké.

A bírók anyagi helyzetük megjavításáért. Beogradból jelenti tudósítónk: A beogradi kerületi bíróság épületében az ország bírónak kiküldött konferenciát tartottak anyagi helyzetük megjavítása érdekében megegyező lépések ügyében. Az értekezleten új határozatok, hogy javaslatot terjesztenek a kormány és a törvényhozói bizottság elé, amelyben a bírókról szóló törvény mielőbbi meghozatalát fogják kérni. Addigra is pedig sürgős segílyt követelnek.

A házelnök Beogradban. Beogradból jelenti tudósítónk: Ribár dr. házelnököt mára várják Beogradba. Ribár dr. hazaérkezése után fogja megbeszélni a parlament megnyitására idejét.

Filmfelvételek Novi Sadról és környékéről. Novi Sadról jelentik: Tegnap egy angol filmvállalat igazgatója aeroplánon Novi Sadra érkezett. Az igazgató filmfelvételeket készített a városról és környékéről. Eddigél /Franciaországot, Belgiumot, Németországot, Csehszlovákiát és Magyarországot látogatta meg. Novi Sadon megtekintette a repülőgépteletet is és rendkívül kifogásolta a gépek szerkezetét. Csodálattal adózott, amikor meghalotta, hogy ilyen gépekkel fel mernek szállni.

A vajdasági kéményseprő-szervezet kongresszusa Beeskerekben. A vojvodinai kéményseprőmesterek szombat és vasárnapon Beeskerekben az itteni munkásotthonban konferenciát tartottak, amelyen a vidéki mesterek nagy számban vettek részt. A gyűlésen a zagrebi és ljubljani kéményseprő-szervezetek kiküldöttei is megjelentek és ezekkel egyöntetűen elhatározták, hogy az országos kéményseprő-szervezet megalakítása céljából Szlavon-Bródban nagygyűlést hívnak össze. A szervezet két alosztályból állana, a mesterek és a segédek szekciójából és így egy a munkaadókat, mint a munkásokat bevonják annak kötelekébe. Még egy fontos ügyben határozott az értekezlet. Határozati javaslatot hozott ugyanis, amelyben kéri a gyűlés a kereskedelmi és iparügyi minisztert, hogy állapítson meg a községek és városok részére egy egységes ártarifát, hogy véget vessenek ennek a furcsa helyzetnek, amely most az ármegállapítások terén egyes helységekből fennáll. Az ártarifát a zagrebi és ljubljani kéményseprői illetékek alapján kéri megállapítani.

Ma már

október

2-ika

van.

Október elsején az előfizetésemet meg kellett volna ujtanom.

ELŐFIZETŐINKHEZ!

Felkérjük t. előfizetőinket, hogy amennyiben előfizetésük lejárt, a további előfizetési díjat beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap küldését címükre kénytelenek legyünk beszüntetni.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy óra . . . 15 dinár
Negyedévre . . . 45 dinár

Kilopta társa zsebéből annak megtakarított pénzét. Waldmann Ottó 19 éves lakatossegéd, a Cukorgyár Rt. munkása a napokban társának, Jermolanszki Nikolának a zsebéből kilopta nyolcszáz dinár készpénzt. Jermolanszki, aki szintén a cukorgyárban volt lakatos, a munka idejére levetette kabátját, a melyben a megtakarított pénzét tartotta s amikor a munka befejeztével újra felvette azt, meglepetve vette észre, hogy pénze hiányzik. Feljelentésére a rendőrség kinyomozta a tettest Waldmann Ottó személyében, aki rövidesen be is vallotta a lopást. A lakásán tartott házkutatás alkalmával megtalálták az elveszett nyolcszáz dinárt is. Waldmann még a mai nap folyamán átadják az ügyészségnek.

A román király koronázása. Beogradból jelentik tudósítónk: Közölte a „Torontál”, hogy Aleksander király nem vesz részt a román király koronázásán. Az udvar tegnap jelentést adott ki, amelyben megemlíti, hogy Aleksander király csak az első napon nem jelenik meg a koronázáson, a második nap ünnepségein azonban már részt vesz. Az első napon azért marad távol, mert azon olyan egyházi szertartások lesznek, amelyeken a külföldi királyoknak csak alárendelt hely jutna. Ezt akarja a király elkerülni.

Vas- és fémöntvények Krausz-nál, Veliki Beeskerek. — Telefonszám 829.

A beeskerek—budapesti táviróvonal sorsa.

Uj vonalat építenek Subotica—Novi-Sadon át.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 2.

A vajdasági postaigazgatóságának régi terve, hogy Budapest és Beograd között közvetlen távirati összeköttetést létesítsen, még pedig a lehetőséghez képest, a két vajdasági nagyváros: Subotica és Novi Sad érintésével. Magyarországgal eddig két táviróvonal bonyolította le a forgalmat, az egyik Zagrebön át halad Fiume felé, a másik pedig Beeskerekben át megy Beogradba és onnan a déli államok fővárosai felé. A Szerbia területén fekvő helységeket, valamint Bácska és Baranya részére feladott sürgönyöket tehát a beeskereki transzito állomás veszi fel és továbbítja a címzettnak. A hosszú körút folytán, természetesen rengeteg idővesztés érkezik a táviratforgalmat és ennek köszönhetően a bácskai vagy baranyai távollakók címzettet, hogy sokszor tíz, sőt tizenkét órással később kapják csak meg a táviratokat s így sokszor teljesen illuzóriussá válik a táviratkozás minden előnye.

Ezen az állapotban akart segíteni a postaigazgatóság, amely akkoriban még Beeskerekben székelt, olyképpen, hogy a Budapest és Beeskerek közötti vonalat megszünteti és a sürgönyforgalmat új vonalon bonyolítja le, amely Subotica és Novi-Sad érintésével közvetlenül kötné össze a két fővárost. A terv annál inkább látszott könnyen keresztülvihetőnek, mert hiszen Budapest és Subotica között fennáll a táviróvonal és csak a Novi-Sad—Subotica közötti rész megépítése válna szükségessé.

Az új vonal építési ügye akkor forrott ki teljesen, amikor az igazgatóságot áthelyezték Novi-Sadra. A postaigazgatóság intézkedésére elkészítették a terveket és felterjesztették azokat jóváhagyás végett a postaügyi miniszterhez. A hozzájárulást valószínűnek tartja a postaigazgatóság, mert a vonalat meglehetősen csekély anyagi áldozatok árán fogják felépíteni és az építésnél felhasználják a Németországtól jóvátétel címén érkezett és a novisadi igazgatóságnak jutott jelentékeny mennyiségű anyagot.

A napokban az a hír került forgalomba, hogy az építéshez a postaügyi miniszter beleegyezését adta, sőt egyesek azt is tudni vélték, hogy megszavazták a szükséges hitelt, aminek folytán megkezdődött a munka. Hogy a sokféle zavaros, egymással ellentmondó hírekből megtudjuk a valót, felkerestük a beeskereki postahivatal főnökét, Grility Sztévánt, aki elmondotta, hogy tudomása szerint a vonat építéséről még nincsen szó, sőt a jóváhagyásról sem tud. Kijelentése szerint tény, hogy a tervek megvanak, de elintézés végett a postaügyi minisztériumnak adattak át.

A Budapest Beeskerek közötti táviróvonal esetleges megszünése súlyosan érinti a bányásziakat, akik ebben az esetben éppen oly későn kapják majd távirataikat, mint jelenleg például a suboticaiak. Azt hiszik, nem szerencsés megoldás, más vidék kárára javítani egy országgrész sorsán.

Milliárdos lopás Berlinben. Berlinből jelentik: Egy diplomata özvegye tegnap d. e. 10 órakor sétatúljáról visszatérve, rémülten vette észre, hogy táskájában valaki betört lakásába és összes értékeit és ékszereit, köztük a zanzibári szultántól ajándékba kapott arany-szobrot ellopták. Ez a szobor, mely exotikus művészeti értékétől eltekintve, még megolvastva is 2 font színaranyat tartalmazott. Ezenkívül számos drágakő, valamint egy megkristályosodott óskori gyík is eltűnt. A kár meghaladja az 1000 millió márkát, ami még „nemes” valutában is roppant összeget jelent.

Egy munkanélküli generális. A győzedelmes Anglia hadseregének sok tisztje van állás nélkül s ezek között első helyen áll egy generális. A „Daily Express” szerint e tiszt harminc éves szolgálati időre tekint vissza. Délafrikában és a Matabelle-felkelésnél harcolt s a világháborúban sok kitüntetés nyert el. Kétszer kapott gázmérgezést, háromszor megbesült és tizszer jutott különböző kitüntetéshez. Most a legjobb egészségben, de a legnagyobb nyomorban él a nem is oly régen még rettegett generális. London egyik külvárosában. Reggeltől estig hiába keresi a legfantasztikusabb és leghetetlenebb állásokat s még annyit sem képes keresni, hogy egyetlen fiát iskolába járassa.

Revolverpárbaj házastársak között. Berlinből jelentik: Schönbeck Pál közsörös, hamburgi lakásán véres családi tragédia játszódott le. A házastársak, akik már régóta nem jó viszonyban éltek egymással, megint hajba kaptak. A férfi feleségét baltával fenyegette meg és követ dobott utána, úgy hogy az asszony könnyen megbesült. Azután késsel szurta meg az asszonyt. Félelmében az asszony revolver után kapott és férjére több lövést adott le. Erre Schönbeck is revolvert rántott és feleségére lött. Az asszonyt nem találta golyó. Schönbecket azonban egy fejlövés megölte. Az asszonyt letartóztatták.

Zanella Richárd Pasitynál. Beogradból jelentik tudósítónk: Zanella, Fiume állam volt kormányelnöke tegnap meglátogatta Pasityt és vele hosszasan tárgyalt.

Elutazik a lengyel—szerb kereskedelmi konvenció megkötésére kiküldött bizottság. Megírta a „Torontál”, hogy az SHS kormány delegációt küld Lengyelországba, hogy a bizottság érintkezésbe lépjen a lengyel kormány képviselőivel egy kereskedelmi szerződés megkötésére vonatkozólag. Mint most Beogradból jelentik, a delegáció Jankovity Velizár vezetése alatt szerdán délelőtt indul el Beogradból.

Pénzhamisító karmester. Temesvárról jelentik: Az éjszakai Budapest egy ismert fiatal alakja szomorkodik tegnap óta a temesvári ügyészség fogházában. Böhm Vilmosnak hívják ezt a világnak kétségtelenül legpechesebb karmestert és pénzhamisítóját, akit ha binni lehet neki, „a zenei világban uralkodó nagy nyomoruság” sodort a bűn útjára és jelenlegi reménytelen helyzetébe. Böhm Vilmos különböző kisebb-nagyobb pesti kabarékban működött, egészen az utolsó hetekig, amikor is esőbe ment kabarája és ő állás nélkül maradt. Két év előtt Temesváron is dirigált és ezért elhatározta, hogy újra lejön ide. Pénze azonban nem volt. Ekkor — és most vegye át Böhm a szót — „megfogott valami gazember és ajánlatot tett nekem egy leghamisító gép megvételére. Utolsó három ezer koronámért át is adott nekem egy klisé és néhány iv papírost. A klisé egylejeseket nyomott, én azt hittem, kifogástalanokat. Nem teketóriáztam sokat, állást nem tudtam szerezni, pénzem se volt, lejöttem a géppel Romániába. Bukarestbe akartam menni, de Lugosnál tovább nem futott az utiköltség. Éhesen és fáradtan érkeztem meg Lugosra. Azonnal nekiláttam a munkának. A magammal hozott papírosból negyven egyenlő darabot vágtam és arra rányomtam a klisé. Nem tagadom, nekem tetszett a gyártmányom és így alig vártam, hogy tulajdjak az első darabot. Szállodám ablakából egy szomszédos cukrászdába esett éhes tekintetem. Nem gondoltam semmire többé, olyan éhes voltam, hogy a nedves egylejesekkel leszaladtam a cukrászdába . . . itt zokogásba tört ki. Azután csak annyi történt, hogy a cukrász izzadt ujjai között szétmosódott Böhm Vilmos hamispénze. A cukrász rendőrt hívott és . . . „én szerencsétlen, buta zenész most halott ember vagyok”.

Atutalásokat és csekk klírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin, Temesvár, valamint a többi külföldi piacra újból eszközözték a Nagybeeskereki Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Korona-szálló épület. Telefon: Pénztár 16. — Vezérigazgató 52.

Repülőjogi kongresszus Prágában. Prágából jelentik: A nemzetközi légi jog-kongresszust ma délelőtt nyitotta meg az óváros háza tanácstermében Müller meghatalmazott miniszter. Tiszteletbeli elnökké dr. Hobza tanárt választották meg. Délután a tanácskozás tovább folyt. Holnap Prága város törvényhatósága fogadja a kongresszus résztvevőit.

Atutalások, hitellevelek és csekk az összes bel- és külföldi piacokra, valamint valutabiztosítások árukvitelre kaphatók — a beogradi pénzügyminisztérium felhatalmazása alapján — a Szerb Szövetkezeti Bank R.T. fiókjánál (Srpska Zadrúzna Banka D. D.), Veliki Beeskerek. — Telefon 43 és 47.

Tánciskola: Tisztelettel közöljük, hogy táncanfolyamunk első órája folyó évi október hó 3-án, kedden tartatik meg a Kaszinóvendéglőben. A diák- és gyermekcsoportnak d. u. 5—7-ig, felnőttek részére pedig este 8—10-ig. Beiratkozni lehet a Kaszinóban és az órák alatt. — Rosenberg balletmesterek.

LEADRÁGASÁGGAL!

A mai türhetetlen drágaság leküzdésére ezt a jelszót tüzték ki a **Bakality Testvérek** és hogy ezt tényekkel is igazolják, **ma hétfőn, október 2-án**

ismét nagyobb mennyiségű **urasági hizlaldákban hizlalt sertés** kerül levágásra, melyeknek husa és szalonnája **minden nap** a következő mérsékeit árban kerül kiadásra:

Sertésbús kg-ja **K 64** —

Salonna és hárj „ **K 120** —

Sertésaprólékok is jutányos árban haphatók.

Minden nap friss vágás!

Elárusító helyek: **Szövetkezeti mé-szárszék Kralja Petraing** (Fő-tér), a Zsitni tgrgen (Buza-tér) felállított **elárusító bódé**, valamint a **Scheinberger-féle üzlet** Megyeház-u. **Figyelmeztetés!** Miatán több mé-száros és hentes az általunk forgalomba hozott sertésbúst és szalonnát fogja árusítani, figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy csakis a fent feltüntetett árban árusíthatják húsárúinkat.

1705

Tisztelettel

Bakality Testvérek.

A „Budlibicska“-asztaltársaság szüreti mulatsága vasárnap este folyt le a Bristol összes helyiségeiben. Este 9 órakor a zsufolásig megtelt nagyteremben hét magyar népviseletbe öltözött pár, kitűnő táncérezékről tanuskodó ügyességgel eljárta a körmagyart. A hét pár a következőkből állott: Schmidt Ferenc és Toma Annus, Babinszki Antal és Hoffmann Emma, Babinszki János és Graszl Mariska, Baaden Ferenc és Berkessel Mariska, Schmidt István és Lehrer Erzsike, Báthé Lajos és Loch Erzsike, Csányi Lajos és Lingl Rózsika. A táncot közkívánatra megismételték. A tánc után szőlőlopus és általános tánc következett, amely a legjobb hangulatban reggelig tartott.

* **Halesont nélküli fűzők**, melltartók, mellfűzők, orvosi rendelésre haskötők a legjobb minőségben készülnek Arnstein Józsa fűzőszalonjában Veliki Beeskerek, Alexandrova u. 22. Régi fűzők alakítását is vállalom.

* **Elveszett** ma reggel a Car Dusanova utcától a Pupinova utcáig egy fekete színű, hosszú aktatáska iratokkal. Megtalálója jutalom ellenében adja át a kiadóhivatalban.

Kitűnő szőlőtermés — drága bor.

— A „Torontál“ tudósítójától. —

Beeskerek, okt. 1

A szőlők környékén ilyenkor vig élet uralkodik. A szüret ideje elérkezett s már a későn érő szőlők is megérették, hogy a szorgalmas munkások megzabadják terhetől a hatalmas súlytól csaknem földig hajló dus szőlőtőkékét. A szőlőtereket előzőnlik a munkásleányok a puttanyokkal a hátukon és vig énekszó mellett folyik a szüretelés. A sajtárak körül is megélénkült az élet, a gazda pedig megelégedett arccal nézi a termés behordását.

Az ideai szőlőtermés várakozáson felül jó volt. Helyenkint egyenesen elsőrendű. Vrsac környékén oly nagyszerű termés volt, amilyenre évek óta nem akadt példa. Sokkal nagyobb baj azonban, hogy a termelők nem tudják kellőképpen értékesíteni termésüket. A borpincékben bőven van még tavalyi bor, nagyobbára azt sem tudták eladni, ami leginkább a szállítás drága voltában, főleg azonban a vagonserzés nehézségeiben leli magyarázatát. A borpincykereskedők egy része szívesen adná el olcsóbban is a tavalyi

borkészletét, csakhogy kiürítesse hordóit, amelyek az ideai termés elhelyezéséhez szükségesek. Nagy reményt fűznek a kereskedők a Csehszlovákiával kötött rekompenciációs egyezményhez, amelynek értelmében az SHS állam százötvenezer hektoliter bort exportálhat Csehszlovákiába, ami a szokol magas árfolyamát tekintve, nem is lenne rossz üzlet. Ha a szállítás költségeit az állam nem szállítja le, vagy nem teszi lehetővé az exportot, a bányásági borkereskedelemre, rossz idők várnak: bekövetkezik a teljes üzleti pangás.

A bor mindezek dacára nem lesz olcsóbb mint a tavalyi. A munkabérek azóta jelentékenyen megrágták, a hordóárak is emelkedtek és így természetszerűleg nem lehet szó áresökkenésről.

A hordómizéria már most jelentkezik. Az új hordó drága, a használtat is alig lehet megkapni hatnyole koronánál literenkint, olcsóbban. Az ideai őszt tehát nem igen fogja megédesíteni a must.

Sport

Finn-francia athl. mérkőzés Párisban.

Pontarány 102:78 a finnek javára. 20.000 néző. — Részletes eredmények.

100 m.: Mourlon (fr.) 11:2 mp., Häro (finn). Félméterrel első. — Mourlon 22:6 mp., Häro. Félméterrel nyerve. — 400 m.: Vilen (finn) 50:4 mp., Gonilleux (fr.) 51:2 mp. — 800 m. Fery (fr.) 2:00:4 p., Tala (finn). Hat méterrel első. — 1500 m. Nurmi (finn) 4:03:6 p., Tala (finn) 4:07:2 p. — 5000 m. Nurmi (finn) 15:28:2. Henet (fr.) 15:32:4 p. — 10.000 m.: Rastas (finn) 33:17:8 p., Sipilla (finn). Nyole méterrel első. — 4×400 m.: Finnország 43:8 mp. Három méterrel nyerve. — 4×400 m.: Finnország 3:32— p. Franciaország 3:32:6 p. — 110 m. gát: Vilen (finn) 15:8 mp., Sempe (fr.) 400 m. gát: André (fr.) 58:2 mp. Dandelot (fr.) — Távolugrás: Tounlos (finn) 715 cm., Lehtonen (finn) 690 cm. — Súlydobás: Pörhölä (finn) 14—15 m., Paoli (fr.) 13:78 m. — Magasugrás: Kraemer (finn) 187 cm., Lewden (fr.) 181 cm. — Diszkosz: Nyttima (finn) 46:65 m.; Berenger (fr.) 40:83 m. — Gerely: Myrrhä (finn) 61:30 m., Johansson (finn) 59:65 m. — Rudugrás: Helander (finn) 350 cm., Gajan (fr.) 330 cm.

A Kadima—Obility-mérkőzés, a melyet vasárnap déletött 10 órára hirdettek, a kedvezőtlen időjárás miatt elmaradt.

Slavija—ZsTK (Dzsombolji Tornaklub) bajnoki mérkőzése vasárnap délután folyt le Beeskereken szakadó esőben. Eredmény 5:1 (4:1) Biró Tillinger.

Vasutas A. K.—Schwäbische S. V. 2:1 (1:1). Serlegmérkőzés. Biró Tomcsányi.

Eladó ház

kerttel. — III. külkerület, 2/G

Azonnal beköltözhető.

Bövebbet Megyei örmesternél. — 1714

Malomszerelő asztalos

azonnali belépésre állást keres.

Ajánlatok „Szakértő“ jellegére Padej küldendők. 1701

Gőzeke gépész

azonnali belépésre állást keres.

Cím: **IVÁNYI ISTVÁN** gépész Padej (Bánát). 1702

A legolcsóbban lehet beszerezni

varrógépeket,

órákat és arany-ékszereket **Grünfeld Armin** varrógép-, órá- és ékszerüzletében, Veliki Beeskerek (a nagyhid mellett).

Modern párisi áruház! Női konfekciók és cipőárak!

Kosztá M. Jovanovity

Beograd, Kralja Milana ulica 76, London-szálloda mellett
Telefon 12—48

kapott óriási választékban párisi újdonságokat, női konfekciós cikkeket és elegáns lábbeliket, amelyeket a n. é. közönség figyelmébe ajánl a küszöbön álló szezonra.

Szabott és mérsékelt árak! Szabott és mérsékelt árak!
1694

Két asztalossegéd kerestetik.

Krunszka (Korona) utca 29.

Biztos ékszerüzlet! Legjobb befektetés!

Eladó családi szétválás miatt (Temerinben, Bácska) a község központján egy üzemből levő **ecetgyár**

5 szobás lakással, nagy kerttel és melléképületekkel. Az ecetgyári berendezés export hordókkal stb. külön is eladó és azonnal átvehető.

Cím: **ECETGYÁR, TEMERIN.**

Nászajándékokat, táblaüveget

és egyéb e szakmába vágó cikkeket legolcsóbban vásárolunk

Ivanitza Ferdinánd Károly üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedésében 837
Veliki Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca.